

Badanie przesiewowe szyjki macicy: Objaśnienie wyników

Poradnik zaktualizowany

Niniejsza ulotka zawiera objaśnienie wyników badania przesiewowego szyjki macicy, które ma na celu wykrywanie zmian szyjki (dolnej części) macicy, tak aby umożliwić ich skuteczną obserwację lub leczenie.

Co powoduje zmiany?

Większość zmian jest spowodowana obecnością wirusa brodawczaka ludzkiego (HPV), który może uszkadzać komórki szyjki macicy. HPV przenosi się najczęściej przez kontakt skórny podczas stosunku seksualnego. Infekcji nie towarzyszą zazwyczaj żadne objawy, a osoby zakażone nie są świadome nosicielstwa.

Istnieje ponad 100 typów tych wirusów. Większość z nich jest nieszkodliwa, jednak odkryto, że niewielka liczba typów podwyższonego ryzyka może powodować raka. Zazwyczaj układ odpornościowy jest w stanie naturalnie zwalczyć wirusa. Jeżeli jednak wirus przetrwa, może uszkodzić komórki szyjki macicy.

Otrzymałam wyniki „w normie” - co to oznacza?

Ponad 90 na każde 100 przebadanych kobiet uzyskuje wyniki w normie. Oznacza to, że w komórkach nie wykryto nieprawidłowych zmian. Jeżeli jest Pani w przedziale wiekowym 25 - 49 lat, zaprosimy Panią na badanie za trzy lata. Panie w wieku od 50 do 64 lat zostaną poproszone o powtórzenie badania za pięć lat.

Co oznacza wynik „niewystarczający”?

Taki wynik oznacza, że w pobranej próbce znalazło się zbyt mało komórek. Taki wynik nie jest niczym niezwykłym i zdarza się w około 3 na każde 100 przeprowadzonych badań. W takiej sytuacji zostanie Pani poproszona o powtórzenie badania za trzy miesiące.

Otrzymałam wynik „nieprawidłowy” - co to oznacza?

Taki wynik oznacza, że w próbce komórek wykryto zmiany. Zdarza się to u około 7 na każde 100 przebadanych kobiet. Dalsze działania zależą od tego, czy wykryte zostały zmiany łagodne, umiarkowane czy znaczne. Szczegółowych informacji na ten temat udzieli Pani lekarz lub pielęgniarka.

Wykryto u mnie zmiany łagodne lub na granicy normy - co dalej?

Taki wynik nie oznacza wykrycia raka i w większości przypadków nie prowadzi do rozwoju nowotworu.

Próbka pobrana do badania przesiewowego szyjki macicy zostanie również zbadana na obecność wirusa HPV. Pobranie kolejnej próbki nie będzie konieczne.

- W przypadku wykrycia wirusa HPV otrzyma Pani skierowanie na szczegółowe badanie szyjki macicy, czyli kolposkopię.
- Jeżeli badanie nie wykryje obecności wirusa HPV, oznacza to, że ryzyko rozwoju raka jest bardzo niskie i w tej chwili nie ma potrzeby wykonywać kolejnych badań. Zostanie Pani zaproszona na kolejne rutynowe badanie przesiewowe za trzy lub pięć lat.

Wykryto u mnie zmiany umiarkowane lub znaczne - co dalej?

Prawdopodobieństwo nowotworu jest niskie. W celu określenia, czy konieczne jest leczenie, wykonana zostanie kolposkopia. Wszelkie ewentualne metody leczenia są zazwyczaj proste i przeprowadza się je z miejscowym znieczuleniem

w poradni w lokalnym szpitalu. Ważne jest, aby zmiany zostały zbadane i wyleczone natychmiast, tak aby nie mogły rozwinąć się z czasem w poważniejszy problem zdrowotny.

Co to jest kolposkopia?

Kolposkopia to proste badanie szyjki macicy za pomocą kolposkopu (rodzaj szkła powiększającego). Umożliwia ono lekarzowi lub wykwalifikowanej pielęgniarce dokładniejsze przyjrzenie się zmianom na szyjce macicy i określenie, czy zachodzi potrzeba leczenia. Badanie to przypomina badanie przesiewowe.

Kolposkopię można wykonywać bezpiecznie w czasie ciąży. Badanie nie wpływa w żaden sposób na poród dziecka ani możliwość zajścia w kolejną ciążę.

Na czym polega leczenie?

Leczenie polega na usunięciu obszaru zmienionych komórek z szyjki macicy i niemal w każdym przypadku kończy się powodzeniem. Wybór sposobu leczenia i związane z nim zagrożenia zostaną Pani przedstawione szczegółowo w poradni. W niektórych przypadkach może zostać Pani zaproszona na kolejną kolposkopię.

Około 6 miesięcy po zabiegu zaprosimy Panią na kolejne badanie przesiewowe szyjki macicy, aby sprawdzić, czy zabieg odniósł skutek. Jeżeli wynik badania będzie w normie lub wykaże zmiany łagodne lub na granicy normy, Pani próbka zostanie przebadana na obecność wirusa HPV. Jest to tak zwana **ocena odsetka wyleczeń**. Jeżeli badanie nie wykaże obecności wirusa HPV, ryzyko rozwoju choroby szyjki macicy w obecnej chwili jest bardzo niskie. Mimo to ważne jest, aby poddać się kolejnemu badaniu przesiewowemu za trzy lub pięć lat.

Jeżeli badanie przesiewowe szyjki macicy wykaże zmiany umiarkowane lub znaczne lub wykryta zostanie obecność wirusa HPV, zostanie Pani skierowana na powtórny kolposkopię.

Jeżeli jednak, co jest mało prawdopodobne, wykryty zostanie u Pani nowotwór szyjki macicy, zostanie Pani skierowana do odpowiednich specjalistów i poradni.

Co z seksem i ciążą?

Hormony produkowane w okresie ciąży utrudniają leczenie. Jeżeli w chwili obecnej nie jest Pani w ciąży, zaleca się, aby nie zachodzić w ciążę do wyleczenia zmian komórek.

Aktywność seksualna nie ma negatywnego wpływu na zmiany komórek, a nieprawidłowe komórki nie przenoszą się na partnera. Należy jednak pamiętać o stosowaniu skutecznej antykoncepcji.

Dodatkowe informacje

W przypadku jakichkolwiek pytań lub obaw związanych z wynikami badań przesiewowych należy porozmawiać z lekarzem rodzinnym lub osobą, która przeprowadziła badanie. Proszę upewnić się, że lekarz rodzinny zawsze dysponuje Pani aktualnym adresem zamieszkania.

www.cancerscreening.hscni.net

Opracowanie: Public Health Agency, 12–22 Linenhall Street, Belfast BT2 8BS.
Tel.: 0300 555 0114 (stawka za połączenie lokalne)

www.publichealth.hscni.net